

Delphine Gilles Cotte

MONTESSORI

la tine acasă

80 de jocuri pedagogice
ușor de realizat

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	4	Cum pregătim un kit pedagogic Montessori? 14	
Introducere.....	8	Cum citim această carte?.....	15
Principiile de bază ale pedagogiei Montessori.....	9		
Cum creăm un spațiu Montessori acasă sau în clasă?.....	13		

p16

Exerciții PRELIMINARE

„Căsuța mea”.....	18
Învățăm să ducem tava.....	20
Tava pentru băuturi cu autoservire.....	22
Învățăm să dregem „poznele”.....	24
Linia albă.....	26
Bunele maniere.....	28
Picturi cu temă la alegere și expoziții de artă.....	30

p64

Turnarea & TRANSFERUL

Turnăm apă cu carafa.....	66
Turnăm cu două carafe.....	68
Transferul dintr-un bol în altul.....	70
Transferul cu penseta.....	72
Ligheanul cu apă.....	74
Lădița cu nisip.....	76
Seringile.....	78
Transferul apei cu buretele.....	80
Pipeta.....	82

p32

Viața PRACTICĂ

Ramele de îmbrăcare.....	34
Punem masa.....	36
Împăturim șervete.....	38
Cutia cu sticle.....	40
Cutia cu cutii.....	42
Sticla cu elastice.....	44
Tabloul cu bigudiuri.....	46
Lacătele.....	48
Rășnița de cafea.....	50
Inimioara dragostei.....	52
Spălăm în lighean.....	54
Tava cu decupaje.....	56
Decojim, tăiem, spargem și stoarcem.....	58
Ascuțim creioane.....	60
Perforarea.....	62

p84

În căutarea SIMȚURILOR

Cutia cu săculeți textili.....	86
Cutițele cu sunete.....	88
Jocul mirosurilor.....	90
Jocul gustului.....	92
Suprafețe netede și aspre.....	94
Plăcile rugoase.....	96
Cutia „misterioasă” de atins.....	98
Săculețul cu surprize.....	100
Tubul cu mărgelute.....	102
Machiajul imaginar.....	104
Aluatul cu sare.....	106
Traseu senzorial cu picioarele goale.....	108
Domnul Măr Firmiturescu.....	110
Căsuța păpușii.....	112

p114 SORTAREA

Turnul roz.....	116
Barele albastre.....	118
Păpușile Matrioșka.....	120
Pușculița cu capace.....	122
Sarea.....	124
Mărgelele.....	126
Jocul șosetelor.....	128
Punga cu „mărunțișuri”.....	130
Cutia cu nasturi.....	132
Plutește sau se scufundă.....	134
Viu sau non-viu.....	136
Zgrunțuros sau fin.....	138

p140 CLEȘȚII

Cutia de pescuit nuci.....	142
Pescuitul castanelor.....	144
Cârligele de rufe.....	146
Suportul de rufe.....	148
Floarea de mac.....	150
Magnetul magic.....	152

Mulțumiri.....	192
Bibliografie.....	192

p154 CULORILE

Masa de expunere a culorilor.....	156
Colajul pe culori.....	158
Sortarea creioanelor colorate.....	160
Cutia cu tablete colorate.....	162
Sortarea nasturilor.....	164
Comorile colorate.....	166
Mâncăm culori!.....	168
Jocul „X și 0”.....	170

p172 Activitățile în GRĂDINĂ

Grădina mea de legume.....	174
Încolțirea boabelor de linte.....	176
Răsădim plante.....	178
Facem o sperietoare de ciori.....	180
Hotel pentru insecte.....	182
Ghivecele cu arome.....	186
Tabloul pădurii.....	188
Vânătoarea de comori în stil.....	190
Montessori.....	190

Publicată în original în limba franceză sub titlul

Montessori à la maison

© 2014, Groupe Eyrolles

© 2016, Editura Gama pentru prezenta traducere

Traducerea: Alunița Voiculescu

Editor: Diana Mocanu

Redactor-șef: Diana Soare

Redactor: Radu Meșniță

Tehnoredactor: Georgiana Butnaru

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și prin orice formă, punerea la dispoziția publică, inclusiv pe internet, în scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului drepturilor de autor constituie încălcări ale legislației referitoare la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legile în vigoare.

EXERCITII PRELIMINARE

Următoarele exerciții vă vor ajuta să *organizați mediul ambiant, pentru a conviețui într-un loc plăcut și ordonat*. Ele au drept scop îmbunătățirea coordonării motrice,

autonomiei și concentrării, precum și dezvoltarea musculaturii brațelor și degetelor, în special în scopul transportării tăvilor.

*La trei ani, copilul a pus deja
bazele personalității sale.*

Maria Montessori

„CĂSUȚA MEA”

Aceste covoare permit delimitarea spațiului de joacă, astfel încât să nu ne împrăștiem prin clasă sau prin toată casa. În plus, copiilor le place să aibă un spațiu al lor.

Pregătirea materialului

Vă trebuie:

- o bucată de mochetă de 1×4 m
- un cârlig de rufe
- foarfecă
- o găleată

- Pentru confecționarea unor covorașe ieftine, vă sfătuiesc să mergeți într-un magazin de bricolaj și să cereți un metru de mochetă subțire, care are de obicei lățimea de 4 metri. Taiți bucata în patru și veți obține patru covorașe de 1 m^2 la un preț mic.
- Faceți sul fiecare covoraș în parte și prindeți-l cu un cârlig de rufe.
- Puneți covorașele într-o găleată, lăsându-le apoi la dispoziția copiilor.

„Nu prea-mi plac mesele,
îmi plac mai mult covorașele,
fiindcă pot să mă așez singur
într-un colț, liniștit. Uneori,
chem pe cineva, dar nu pe
neașteptate.”

Corentin, 7 ani

Covorașele în pedagogia Montessori

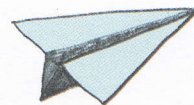
În clasele Montessori, **covorașul este destinat exclusiv depozitării materialelor** alese de copil, acesta din urmă trebuind să se așeze nu pe, ci lângă covor. Copiii învață să facă sul covorului, să-l desfășoare și să-l pună la loc. Acasă sunt suficiente covorașe sau păturici normale. Educatorii

care au folosit covoare le-au apreciat în mod deosebit, deoarece acestea asigură **un spațiu individual pentru fiecare copil care, astfel, nu deranjează activitatea vecinului său**. Acest lucru permite dezvoltarea respectului și atenției față de ceilalți copii. În ceea ce mă privește,

fiindcă am lucrat multă vreme în școli, cu copii care sunt mai mereu așezați la un pupitru, le propun deseori să lucreze pe covorașe care reprezintă spațiul lor, „căsuța lor”. Rămâne la alegerea lor dacă se distrează singuri sau invită și alți copii doritori.

ÎNVĂȚĂM SĂ DUCEM TAVA

Scopul exercițiului este dezvoltarea echilibrului, a forței brațelor și mâinilor, a încrederii în sine și a capacității de a lua singur materialele prezentate pe tavă și a le pune la loc.

În ce constă această activitate?

Vă trebuie:

- o tavă
- pahare din plastic și din sticlă sau ghivece de pământ
- o sfoară
- bandă adezivă

- Arătați-i copilului cum să ducă o tavă goală, apucând-o cu mâinile de mijlocul părților laterale. Lăsați-l să exerseze prin cameră sau chiar pe afară.
- După ce începe să se simtă în largul lui, adăugați câte un obiect pe tavă – un bol, un pahar... – și rugați-l să-l transporte dintr-un loc în altul. Cam ca în jocul de-a mutatul.
- Întindeți apoi pe sol și lipiți cu bandă adezivă un șnur. Acesta simbolizează traseul de urmat cu tava.
- După ce copilul devine puțin mai sigur pe el, propuneți-i să refacă traseul legat la ochi.

Puteți să variați la infinit jocul, cu unul sau mai multe recipiente, goale sau pline. Sunt activități care pot fi prezentate și efectuate în special în sala de sport a unei școli sau, pur și simplu, pe un culoar suficient de lung.

De unde ne procurăm tăvile?

Tăvile, necesare în multe activități, nu trebuie să fie neapărat din lemn (și, deci, destul de scumpe). Eu le găsesc la prețuri foarte mici la târgurile de vechituri sau în bazar. Este de preferat să luați tăvi cât mai neutre.

Dacă vă pricepeți, puteți să le fabricați chiar dumneavoastră: aveți nevoie doar de un dreptunghi de placaj foarte subțire și câteva baghete pentru margini, pe care puteți să le prindeți cu pistolul de lipit.

În cazul unui joc ușor, puteți folosi pur și simplu capacul unei cutii de pantofi.

„Atelierul meu preferat este acela în care mergem pe o sfoară, cu o tavă în mâini. La sfârșit, mergem cu ochii închiși și simțim sfoara sub tălpi.”

Alexandre, 6 ani, grupa mare

TAVA PENTRU BĂUTURI CU AUTOSERVIRE

Este prima tavă pe care am pregătit-o după cursurile de pedagogie Montessori. Le permite copiilor să-și ia singuri de băut atunci când le e sete, și nu atunci când li se sugerează. Am observat că, în felul acesta, copiii beau apă mult mai des.

Pregătirea materialului

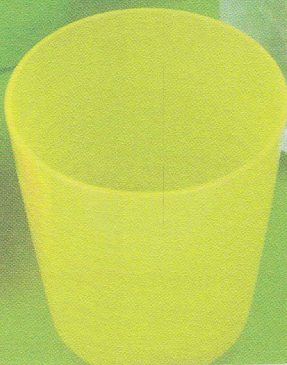
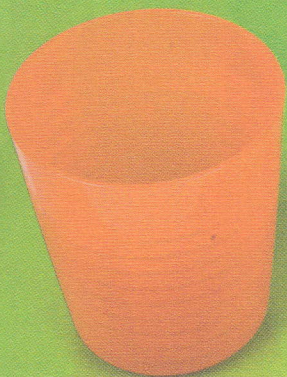
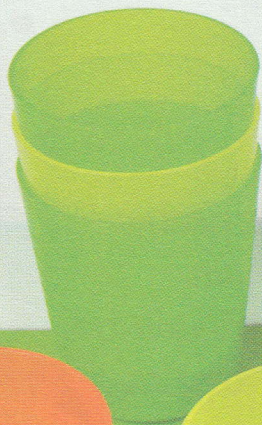
Vă trebuie:

- o tavă
- un număr de pahare egal cu numărul copiilor (fiecare copil să aibă paharul lui)
- o carafă mică de sticlă

- Pentru această tavă, este necesar să faceți o demonstrație prealabilă, ca nu cumva copilul să toarne prea mult. Puteți să folosiți jocul pentru învățarea turnării apei cu ajutorul gradațiilor (p. 66).
- Tava trebuie așezată într-un loc vizibil și accesibil copilului. Mai mult, ea trebuie pusă mereu în același loc, ca să fie ușor de găsit de către

copil atunci când îi este sete.

- **Pentru copiii mai mici,** care încă nu au învățat să toarne apă cu o carafă, puteți să puneți pe tavă câte o căniță cu cioc.

ÎNVĂȚĂM SĂ DREGEM „POZNELE”

Pozne care nu sunt chiar pozne, pentru că noi, adulții, după ce spargem un pahar, remediem situația fără să ridicăm neapărat vocea și fără să ne pedepsim...

Cum îi ghidăm pe copii?

Vă trebuie:

- o mătură mică
- un fâraș
- o perie
- un prosop de bucătărie
- un burete
- o cârpă de șters pe jos
- o găleată

E important **să le lăsăm copiilor ocazia** să-și repare „poznele”, punându-le la dispoziție tot ce le trebuie. Astfel, vor căpăta mai multă încredere în ei și vor înțelege că în viață putem să facem greșeli – chiar și adulții fac –, dar că întotdeauna putem găsi soluții pentru a le repara.

- Materialul trebuie să se afle mereu în același loc, la îndemâna copilului.
- În cazul în care copilul își varsă castronul cu lapte fix după ce ați spălat pe jos, nu intrați în panică! Trageți aer în piept și propuneți-i copilului să curețe cu un burete. Data viitoare, probabil că va încerca să curețe singur.

„Mamă, am vărsat apa pisicii,
dar am luat un prosop de
hârtie și am șters. Nu ți-am
mai spus, pentru că am putut
să repar și singur.”

Antonin, 6 ani

